

ogsaa nogle Gange fremdraget Naturfredningsspørgsmaalet her i Tinget og har vistnok ved hver Førstebehandling af Finanslovsforslaget, hvor jeg har haft den Ære at tale her i Tinget, efterlyst en Naturfredningslov. Jeg tror, at ogsaa andre ærede Medlemmer ved forskellige Lejligheder har været inde paa dette Spørgsmaal, ligesom der har været Anledning for Ministeriet til at beskæftige sig med en Lovgivning paa dette Omraade. Jeg er glad ved, at Spørgsmaalet er sat paa Dagsordenen for Lovgivningsmagtens Arbejde, og jeg haaber ligesom den ærede sidste Taler, at det maa lykkes at føre Sagen igennem i denne Samling. De to Ordførertaler, vi har hørt, synes at give mig noget Haab om, at dette maa kunne lykkes.

Det er efter min Mening nødvendigt, at der her i Danmark lovgives paa dette Omraade; man har i de fleste Kulturlande i Europa en Lovgivning om Naturfredning. I de fleste andre Lande i Europa er man videre end her, og selv om vi vedtog dette Lovforslag, som det foreligger, vilde vi ikke opnaa at blive et Foregangsland paa dette Omraade, vi vilde kun opnaa at indhente noget af det, vi har forsømt. Jeg skal nævne, at man i Tyskland er naaet meget vidt; i forskellige tyske Stater har man administrativt og gennem Lovgivningen indført Foranstaltninger, der har Fredning af Naturmindesmærker til Formaal. I Preussen har man foruden at indføre Naturfredning ad Lovgivningens Vej oprettet et Statsinstitut, der med betydelige Pengemidler og vidtgaaende administrativ Myndighed planlægger og gennemfører Naturfredningsforetagender. Det er navnlig under Ledelse af den bekendte Professor Conwentz, at man her er kommet ind paa en rationel Form for Naturfredning. I Sverige, hvor Bevægelsen først blev rejst i 1880 af Friherre Nordenskiöld, der stillede Forslag om at oprette en fredet Nationalpark, har Bevægelsen særlig siden 1904 taget stærk Fart. Der har været nedsat forskellige Kommissioner, og der er i 1909 vedtaget en Lov om Naturmindesmærkernes Fredning, som indeholder vidtgaaende Bestemmelser paa dette Omraade. Ogsaa i Norge, hvor Naturfredningsbevægelsen rejstes ved dette Aarhundredes Begyndelse, er der i 1910 vedtaget en Lov, bygget paa lignende Principper, som den svenske Naturfredningslov bygger paa. Ogsaa i de romanske Lande har man forstaaet Betydningen af at lovgive paa dette Om-

raade; saaledes har man i Frankrig i 1906 faaet en Naturfredningslov, der dog er bygget paa noget andre Principper end de Love, jeg har nævnt fra de germanske Lande, idet det væsentligst er de æstetiske Hensyn, som er traadt stærkt i Forgrunden. Ogsaa i andre Verdensdele, f. Eks. De forenede Stater i Nordamerika, hvor man ellers paastaar, at de materielle Hensyn spiller en overvejende Rolle, er man naaet meget vidt paa dette Omraade, har indrettet store Nationalparker, først og fremmest den kendte Yellowstonepark; og man har fredet flere Øer, for at Fuglelivet der kan udforme sig uden at angribes af det, som nu truer Fuglelivet i de civiliserede Lande.

Her i Danmark er man ikke naaet særlig vidt paa dette Omraade, men der er dog efter min Mening en ganske særlig Grund til her i Landet at komme ind paa en Lovgivning om Naturfredning. Vort Land er jo meget lille, og de uopdyrkede Arealer er relativt mindre end i de fleste andre Lande, jeg nu nævned; derfor er ogsaa Naturmindesmærkerne stærkere truet i et Land som vort end f. Eks. i et Land som Sverige, og der vil ganske sikkert, hvis Lovgivningsmagten ikke meget snart griber ind, gaa Værdier tabt, som vi har modtaget fra vore Forfædre, og som vi burde afgive til de kommende Slægter, Naturmindesmærker, som vi ikke kan være bekendt at fjerne eller forringe i Værdi. Meget er allerede gaaet tabt; mange af Danmarks ejendommeligste og smukkeste Steder, som hidtil har været tilgængelige og uberørte, har i de senere Aar ved Bebyggelse, ved Indhegning og Afspærring mistet deres oprindelige Karakter eller er i hvert Fald gaaet tabt for Befolkningens store Kreds; og meget af det, som absolut burde være Folkets Fælleseje, først og fremmest Adgangen til Havet, har den private Ejendomsret lagt Beslag paa. Hvorledes det er gaaet langs Nordsjællands Kyst, kan enhver overbevise sig om ved at tage en Tur fra København Nord paa. Det allermeste af denne Kyst er afspærret af private Ejere, den store Befolkning er lukket ude fra Havet; og hvorledes det er gaaet paa Strækningen fra Helsingør til Gilleleje, vil ogsaa de fleste vide, at der heller ikke der er meget tilbage at redde. Der er altsaa Grund nok til at skride ind, og det ærede Medlem for Københavns 13de Valgkreds (A. C. Meyer), der talte paa Socialdemokratiets Vegne, nævned, hvorledes man har angrebet Møens Klint, hvorledes man har fundet sig i, at private